

AİLEDE EVLİLİK UYUMU, ALDATMA VE İLETİŞİM

Evlilik akde dayalı, karşılıklı bir dayanışma sonucu kurulmuş, içtimai onaylamayla hayata geçirilmiş, tüm içtimai yasaklamaların kırılarak cinsel gereksinimlerin ve sosyal ihtiyaçların karşılandığı müşterek bir ortaklık olup, hayatın sürdürülebilirliği için gerekliliği vazgeçilemez önemli bir kurumdur.

İnsanın hayatında, mutlu ve tatmine ulaşmış ilişkilerin kaynağının, uyumlu evlilik olduğunu söyleyebiliriz. Ancak evli çiftlerin tümü, evlilikleri boyunca kendilerini bazı çatışmaların içinde ister istemez bulmaktadırlar.

Mutluluk, tatmin ve beklentilerin gerçekleşmesi sayesinde olup, evlilikte ise sadece karşılıklı uyumla mümkündür. Mutlu ve tatmine ulaşmış evliliklerde önemli bir role sahip olan evlilik uyumu, bireysel, durumsal ve ilişkisel birçok faktörden etkilenmektedir. Evliliklerin uyum içinde olabilmesi için beş temel konudan bahsedilir. **MAHREMİYET, BAĞLILIK, UYGUNLUK, İLETİŞİM VE DİNİ YAŞANTI.**

Evliliklerde Görülen Aldatma Problemi

Aldatma, evli çiftlerde oldukça sık rastlanan bir problemdir. Aldatma, tek eşlilik- çok eşlilik boyutundan farklı olarak, ilişkinin sürekliliği ile sadakat derecesinin en zayıf olarak çıktığı durumdur. Evlilik dışı yaşanan ilişkiler, yaygın olarak onaylanmamasına rağmen, birçok insan tek eşli ilişkiler içinde değildir. Bazı insanların sürdürmeye çalıştıkları öncelikli ilişkilerinin dışında, yaşadıkları cinsel ilişkileri de vardır. Fakat aldatmayı, sadece cinsel ilişki düzeyine indirgemek ve tanımlamak yanlıştır.

Aldatmayı inceleyen araştırmalarda yaygın düşünce, bu konuda pek çok cevaplanmamış soru olduğudur. Aldatma konusunda yapılan çalışmaların ortak özelliğinde varılan sonuç, **erkeklerin kadınlara oranla evlilik dışı ilişki yaşama yüzdelerinin çok daha fazla olduğudur.**

Aldatmanın Nedenleri

Aldatma durumunu pek çok faktöre bağlar. Bazıları,

Evlilik dışı ilişkilerin duygusal-cinsel doğası;

Gizli ya da görüş birliği içinde yaşanan evlilik dışı ilişkiler;

Evlilik dışı ilişkilerin nedenleri, sonuçları ve detayları;

Evlilik dışı ilişkilerde kişisel sorumluluk ve bu tür ilişkilerin aldatılan tarafa etkileri

Aldatmanın erkeklerde ve kadınlarda ortaya çıkış nedenlerinin farklı olduğu görülmektedir.

Erkekler niye aldatır?

İlişkilerinin hayal ettikleri gibi gitmemesi,

Yenilik arama,

Egolarını tatmin etme,

Çevrelerinde ciddi bir ilişki istemeyen kadınların varlığı,

Hissedecekleri anlık tatmin duygusuna yenilme, intikam duygusu ile aldatmak.

Kadınlar niye aldatır?

Kendine güvenlerini arttırma isteği,

Duygusal olarak ihmal edildiklerini düşünme,

Heyecan arayışı,

Romantizm ihtiyaçlarını karşılama isteği,

Eşlerinden daha zengin ve statü sahibi biriyle beraber olmak arzusu,

Cinsel tatminsizlik ve hiç bitmeyen ev işlerinin ve sorumlulukların yükünden kurtulma isteği

Aldatmada tatminsizlik etkisi

Evlilik dışı ilişki ile ilgili en yaygın kabul gören yüklemelerden biri, evliliklerdeki mutsuzluk ve

çatışmalardır. Çok eşlilik literatüründe dahi tatmin ve evlilik dışı ilişki arasındaki bağlantı sıkça çalışılmış bir konu olmasına karşın, yapılan çalışmalar evlilikteki tatminsizliğin ilişkiler üzerindeki etkisini, ne tam olarak desteklemekte ne de reddetmektedir.

Evlendikten birkaç sene sonra ayrılmayı ya da boşanmayı düşünen bireylerin bu düşünceleri, olasılıkla dışarıdan gelen etkiler veya dış kaynakların oluşması ya da ilişkideki tatmin duygusunun azalması sonucunda ortaya çıkmıştır. Tatminsizlik düzeyi arttıkça ilişkide **beklentiler, seçenekler ve sınırlılıklar** önemli bir rol oynamaya başlamaktadır. Kişilerarası ilişkiler, **ödül-bedel mübadelesine dayanır. İnsanlar fıtratı gereği, ödülü yüksek, bedeli düşük ilişkileri tercih ederler.** Ödül ve bedel arasındaki fark, pozitif olduğunda birey ilişkiyi sürdürme, negatif olduğunda ilişkiyi değiştirme veya sonlandırma eğilimi gösterecektir. İlişkide algılanan eşitlik de, kişilerin evlilik dışı ilişkiler yaşamasında açıklayıcıdır. Burada fedakârlık unsuru unutulup menfaat kavramı araya girince aldatma büyük ihtimalle hayat alanına dâhil olacaktır.

Bir ilişkideki eşitsizlik, ilişki tatminsizliğinin artmasına neden olabilir. Bu nedenle başka bir ilişki yaşanmasına sebep olur. Aslında başka bir ilişki yaşamak, eşitsiz giden bir ilişkide bu durumu hisseden eşlerin eşitliği sağlama çabasıdır. Kadın ya da erkek ilişkide eşitliği yakalamak için pek çok başarısız teşebbüsten sonra ortamı terk etme ya da ilişkiyi bitirme aşamasında olabilir. Bu nedenle kaybedeceği çok az şey vardır ve önündeki seçenekleri araştırarak yeni kazanımlar elde edebilir. İlişkide eşitsizlik strese neden olur, bu eşitsizliği gidermenin bir yolu gerçek değişiklikler yapmaktır.

İletişimin Çatışmaya Dönüşü

Pek çok alanda önemli bir yeri olan iletişim, bilgi üretme, aktarma ve anlamlandırma sürecidir. Ailede ise eşlerin birbirinin farkına varması sürecidir. Aldatma sürecinden çıkabilmek için iletişimin harekete geçirilmesi gerekmektedir. Çünkü kişiler arası anlaşmazlıkların kökeninde, genellikle iletişim bozuklukları yatar. İletişim sağlıklı olmadıkça sürtüşme ve çatışmalar kaçınılmazdır. İletişim kaybolması ile çatışma ortamı ortaya çıkar. Eşler arasında oluşan **“haklı ve lider olma”** faktörü bunu ateşler. Bunu iki kategoriye indirgeyebiliriz.

Haklı olmada, kendileriyle ilgili problemlerden ötürü çatışmaya girerler. Bu çatışmasına taraf olan kişiler, aralarındaki iletiyle değil, birbirleriyle uğraşmaktadırlar; birbirlerine kızmakta, küsmekte, birbirlerini dinlememekte ya da birbirlerini yanlış anlamaktadırlar.

Lider olmada ise kişiler kendilerinden çok, aralarındaki durumdan ötürü çatışmaya girmektedirler. Bu çatışmalardan başka "Karma Çatışmalar" da vardır. Bunlar aktif-önyargılı ve pasif-tümden reddetme sebebinin eşlerin bile tahmin etmedikleri çatışmalarıdır. İletişimde en başta gelen sorun savunuculuktur. Savunucu durumda olan kişi, zihin gücünü söz konusu edilen konudan çok, kendisini savunmaya harcar. Muhakkak zıtlık vardır.

Evlilik ve aile hakkında verdiğimiz bu bilgiler ışığında kaderi bazı hususları ilave de edecek olursak, en önemli hususun Allah Teâlâ'nın yardımı olduğunu söylemeliyiz. İnsanın rızık ve eceli içine alan hayatı konularında hikmet babında şunlar söylenmektedir.

Fakir iseniz evlenin, Allah Teâlâ zengin eder.

Gayr-ı meşru hayat ömrü kısaltır.

Öleceğiniz korkusu içiniz sardıysa hemen bir çocuk sahibi olun. Üçüncü bireyin kaderi sizin kaderinizi değiştirsin.

Eşinizi aldatıyor ve eşinizde size sadıksa muhakkak dünya işleriniz, bozulur. İşinizi ve sosyal konumunuzu kaybedersiniz.

Gelecek korkusunu yenmenin tek çaresi eşinizin size vereceği destektir. En önemlisi de onun duasıdır.

Eğer beddua alıyorsanız, muhakkak perişan bir ihtiyarlık hayatı ve gelecek ile karşılaşacağınız bir kaderiniz ve kaderî (boşanma-ölüm, hapis) ayrılığınız olacaktır.

Ailede haklı olan ve olmayan durumunda bir eşitlik konumu baş gösterirse Allah Teâlâ muhakkak yardım gönderir. Çünkü evlenmek Allah Teâlâ'nın emridir ve yapanlara yardımını mecbur kılmıştır.

Bekâr olanların birkaç örnek dışında maneviyatta fazla yükselmesi mümkün değildir. Bunun sebebi tek kanatla uçan kuş yoktur.

Eşinin azgın bir yönü varsa onu yok etmek isteyen sevgi ve sabır ile yok etmeye çalışmalıdır.

Evlilik bir emanet statüsündedir. Eğer ayrılır ve aldatırsa hiçbir şekilde bir daha evlenemez. Emanete hıyanet edene Allah Teâlâ yardım etmez ve yalnız bırakır.

Dünyayı isteyen evlensin.

Ahireti isteyen evlensin.

İnsan olmak isteyen evlensin.

Allah Teâlâ'yı bulmak isteyen evlensin.

Evlenmek Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem'in sünnetidir. Onun yolundan giden ancak cenneti bulacaktır.

Son söz olarak insanın evlenmek ve evliliğini her ne şekilde olursa olsun yüz kızartıcı bir durum olmadığı sürece devam ettirmek mecburiyetindedir. Havva'sını Âdemden, Âdem'i Havva'sından ayırmak isteyen yalnızca İblis ve taifesi olan şeytanlardır.

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem de, aile birliğinin sürdürülmesinde bir etken olarak şu olayı ibret için nakletmiştir.

“İblis arşını suyun üzerine kurar, sonra çetelerini gönderir. Bunlardan rütbe en yakın (itibarı en büyük) olanı, fitnesi en büyük olanıdır. Biri gelip, şunu şunu yaptım, der. İblis ise, anlatılanları dinledikten sonra,

“hiç bir şey yapmamışsın” karşılığını verir ve yapılanları küçümser. Sonra, bir başkası daha gelir ve

“eşikle aralarını açıncaya kadar peşlerini bırakmadım” diyerek, yaptıklarını anlatır. Bunun üzerine İblis, onun makamını yükseltir ve

“sen ne harikası!” Diyerek becerisini kutlar.

Allah Teâlâ'm sana sığırız.

İhramcızâde İsmail Hakkı